

— Kalendarium wydarzeń 2022

Agata Lipińska

— Spotkanie robocze: **Sustainability and diversity in conservation practice and recent advances in preventive conservation**

10–12 lutego 2022

Spotkanie on-line, zorganizowane przez ICOM-CC Working Group Graphic Documents, stało się okazją do wymiany poglądów na temat zrównoważonego rozwoju i różnorodności w badaniach oraz konserwacji książek i papieru. Poruszone zostały również, między innymi, tematy alternatywnych chemikaliów i materiałów stosowanych w zabiegach konserwatorskich, a także innowacyjnego podejścia do planowania, pakowania i transportu wystaw. Ważną częścią wydarzenia było oddanie głosu początkującym konserwatorom – studentom i absolwentom (nie więcej niż 3 lata po ukończeniu studiów). Omówiono konkretne badania konserwatorskie i praktyczne działania. Uzupełnieniem sesji były krótkie, pięciominutowe prezentacje, dające uczestnikom możliwość podzielenia się najważniejszymi informacjami i wnioskami z prowadzonych badań.

Program: [icomcc_virtual_event_graphicdocuments_10February2022_programme](#) [dostęp: 15.10.2022].

— IADA Symposium **SHOW IT AND SAVE IT – before, during and after Covid-19:
Exploring the Compromises between Exhibition and Preservation**
14–18 lutego 2022

Pierwsze sympozjum on-line zorganizowane przez International Association of Book and Paper Conservators. Temat spotkania odzwierciedla zmiany spowodowane przez pandemię COVID-19, jakie dotknęły konserwatorów i ich miejsca pracy w ostatnich latach. Referaty dotyczyły szeroko pojmowanych problemów związanych z wypożyczaniem i ekspozycją zbiorów.

Program i abstrakty: <https://iada-home.org/events/show-it-and-save-it-before-during-and-after-covid-19-exploring-the-compromises-between-exhibition-and-preservation/>, https://iada-home.org/wp-content/uploads/2022/02/Preprints_Symposium_2022-1.pdf [dostęp: 15.11.2022].

— Spotkania Konserwatorskie: **Sztuka Konserwacji**
19–23 kwietnia 2022, Warszawa

Głównymi organizatorami obchodów XXV-lecia Spotkań Konserwatorskich byli: Okręg Warszawski Związku Polskich Artystów Plastyków, Biblioteka Narodowa, Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie, Muzeum Łazienki Królewskie, Muzeum Niepodległości w Warszawie, Muzeum Polskiej Techniki Wojskowej, Remmers Polska. Wystąpienia, prezentacje, pokazy konserwatorskie, warsztaty oraz spotkania odbywały się w: Bibliotece Narodowej, Muzeum Niepodległości, Muzeum Łazienki Królewskie, Muzeum Polskiej Techniki Wojskowej oraz w Domu Artysty Plastyka.

W gmachu głównym Biblioteki Narodowej 20 kwietnia miała miejsce sesja poświęcona zagadnieniom związanym z eksponowaniem zbiorów bibliotecznych.

Program sesji: <https://www.bn.org.pl/aktualnosci/4595-xxv-spotkania-konserwatorskie-sztuka-konserwacji.html> [dostęp: 14.11.2022].

Program Spotkań: https://www.rheinzink.pl/fileadmin/redaktion/RHEINZINK_PL/Images/News/2022/XXV-LAT-SZT-KONS-2022-PROGRAM-19-23-KWIETNIA-STANo4042022.pdf; <http://zabytki.online/wp-content/uploads/2022/04/XXV-LAT-SZT-KONS-2022-PROGRAM-19-23-KWIETNIA-STANo4042022.pdf> [dostęp: 14.11.2022].

— VIII Ogólnopolska Konferencja Naukowa: **Rozpoznać przeszłość w terażniejszości.**

Postdziedzictwo

22–23 kwietnia 2022, Kraków

Konferencja organizowana przez Akademickie Koło Studentów Ochrony Dóbr Kultury Uniwersytetu Jagiellońskiego. Tytuł spotkania – *Postdziedzictwo* – dotyczy wielu wątków. Organizatorzy uzasadniali taki właśnie tytuł następująco: „Czy – wobec tak dynamicznych zmian rzeczywistości, w której żyjemy, cybernetyzacji, pandemii, kryzysu klimatycznego – »dziedzictwo« to nadal aktualna, przystająca do nowych okoliczności koncepcja? Jak rozumieć to ukute przed wieloma laty pojęcie dzisiaj – z perspektywy ponowoczesnej; gdy coraz więcej kategorii, przy pomocy których opisywano świat jeszcze w zeszłym stuleciu, podważa się i znosi?”. Prelegenci zastanawiali się zatem nad aktualnością definicji „dziedzictwa” oraz nad problemami dziedzictwa „postquam” – czyli takiego, które opisuje się ogólnie przy pomocy epitetów z cząstką „po-” i „post-”. Omawiano problemy związane z nazywaniem, dyskusowaniem i chronieniem tego, co nierzadko budzi spory i generuje emocje (często z mniej lub bardziej politycznym zabarwieniem). Skupienie się na tym, co określane bywa: „po-zaborczym”, „post-industrialnym”, „po-niemieckim” czy nawet „post-komunistycznym”, może dostarczać ram do sformułowania ogólniejszych wniosków na temat samej idei ochrony dóbr kultury.

Program: <https://nid.pl/2022/04/21/viii-ogolnopolska-konferencja-naukowa-rozpoznać-przeszłość-w-terażniejszości-postdziedzictwo/> [dostęp: 14.11.2022].

Icon Book & Paper Conference 2022: Reaching Out for Recognition

24–25 maja 2022, Wielka Brytania

Odbывające się przez dwa dni, popołudniami, wirtualne wydarzenie było, według oceny organizatorów, internetowym świętem wzajemnego szacunku i współpracy. Wykłady online prowadzili specjaliści kształtujący przyszłość konserwacji – ochrony dziedzictwa. Tematyczne sesje pozwalały ich uczestnikom na wymianę doświadczeń i pomysłów, co jest istotne zwłaszcza w czasach naznaczonych ograniczeniami związanymi z okresem pandemii.

Program: <https://www.icon.org.uk/events/icon-conference-2022.html> [dostęp: 15.11.2022].

V Warszawska Konferencja Konserwatorska 2022: Zabytkowa architektura drewniana w ośrodkach miejskich – problematyka ochrony

25–27 maja 2022, Warszawa

Organizatorem konferencji było Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków m.st. Warszawy przy współpracy Narodowego Instytutu Dziedzictwa i Zespołu Szkół Drzewnych i Leśnych im. Jana Kochanowskiego w Garbatce-Letnisku.

W trakcie spotkania zwracano uwagę na problematykę ochrony zabytkowej architektury drewnianej w miastach. Udział w konferencji wzięli liczni specjaliści w tej dziedzinie, naukowcy z polskich uniwersytetów i politechnik. Podczas trzydniowego spotkania omówiono m.in. architekturę osiedla Przyjaźń na warszawskich Jelonkach, a także styl budownictwa zwany nadświdrzańskim. Poruszono również problem trudności w adaptacji i utrzymaniu zabytkowych budynków drewnianych oraz tematykę dobrych praktyk podczas renowacji.

Program: <https://um.warszawa.pl/documents/63122/17533836/Program+V+WKK+2022+Architektura+Drewniana.pdf/8ad5657e-5532-35e4-37a3-1e0f6842611c?t=1650021912514> [dostęp: 14.11.2022].

CHEMCH – 6th International Congress Chemistry for Cultural Heritage 2022

4–8 lipca 2022, Ravenna (Włochy)

Spotkanie zorganizowano w 10. rocznicę pierwszego kongresu CHEMCH w Równie.

Tematy kongresu związane były m.in. z obrazowaniem chemicznym i spektralnym oraz ze stosowanymi nanotechnologiami i nanomateriałami do diagnostyki, konserwacji i odbudowy. Poruszone zostały również kwestie: zrównoważonych materiałów i metod ochrony i restauracji, opracowania nieinwazyjnych/mikroinwazyjnych metod analitycznych dla dzieł sztuki, chemicznego oddziaływania środowiska i dzieł sztuki, przetwarzania danych i chemometrii na potrzeby badań dziedzictwa kulturowego, jak też aspekty chemii środowiska w ochronie dziedzictwa kulturowego.

Program: file:///C:/Users/a.lipinska/Downloads/Programma_02_07_22.pdf [dostęp: 15.11.2022].

IPH Congress 2022

15–20 sierpnia 2022, Krems (Austria)

36. Biennale Kongresu Międzynarodowych Historyków Papieru (IPH). Kongresy te należą do najważniejszych działań IPH. Spotykają się na nich eksperci i miłośnicy historii papieru, informują wzajemnie o najnowszych osiągnięciach naukowych, omawiają różnorodne tematy i wymieniają informacjami. Kongresy IPH odbywają się co dwa lata, oferując atrakcyjną i wymagającą zarazem mieszankę wykładów, dyskusji, wycieczek i wydarzeń towarzyskich. Tematyka tegorocznej edycji Kongresu koncentrowała się na papierze, niezależnie od jego pochodzenia, używanym jako podstawowy materiał w grafice na całym świecie.

Program i abstrakty: <http://www.paperhistory.org/Congress-events/congress2022/Programme2022.pdf> [dostęp: 15.11.2022].

Workshop on Parchment Conservation

Impact of Conservation on Biomolecular Records

22–24 sierpnia 2022, Krems (Austria)

Warsztaty zorganizowane przez University for Continuing Education Krems i European Research Centre for Book and Paper Conservation-Restoration. Spotkania koncentrowały się na najważniejszych aspektach biokodykologii, obejmującej analizy biomolekularne i obrazowe powiązane z wiedzą praktyczną.

Podstawowym problemem w konserwacji rękopisów na pergaminie jest to, jak najlepiej zachować je na użytek uczonych, a jednocześnie unikać metod konserwacji i materiałów, które kolidują z potencjalnymi przyszłymi badaniami naukowymi.

Warsztaty skupiały się na praktycznych działaniach dotyczących problematyki: jak zabieg konserwatorski wpływa na mikrobiom manuskryptu i ogranicza przyszłe badania.

Warsztatom towarzyszyły wykłady (niektóre przez Zoom): Matthew Collinsa, Jiříego Vnoučka, Élodie Lévêque, Matthew Teasdale'a, Sarah Fiddymont, Annelise Binois, Samuela Johnsa, Eleny Badei i Patricii Engel.

Program: <https://sites.google.com/palaeome.org/ercb2c/get-involved/workshops/krems?authuser=0> [dostęp: 15.11.2022].

El'Manuscript 2022 Textual Heritage and Information Technologies

5–9 września 2022, Innsbruck (Austria)

El'Manuscript 2022 to dziewiąta z – odbywających się co dwa lata – międzynarodowych konferencji „Textual Heritage and Information Technologies”. Gromadzą one językoznawców, specjalistów od krytyki źródeł historycznych, informatyków i inne osoby zaangażowane w badanie i publikowanie światowego dziedzictwa piśmienniczego. Częścią konferencji, obok wykładów, była szkoła letnia, która umożliwiła praktyczne zapoznanie się z różnymi systemami oraz metodami pracy z rękopisami i tekstami.

Tematyka konferencji to między innymi:

- nauka i filologia: analiza materiałów piśmienniczych (DNA, mikrobiom, izotopy itp.), obrazowanie, wizualizacja i digitalizacja, uczenie maszynowe i głębokie uczenie, analiza znaków wodnych, technik intrologatorskich itp., ochrona dziedzictwa piśmiennego;
- od manuskryptu do wydania (cyfrowego): rozpoznawanie tekstu odręcznego, optyczne rozpoznawanie znaków, paleografia cyfrowa, tekstologia i krytyka tekstu, cyfrowa edycja i publikowanie, formaty znaczników tekstowych, lematyzacja i znaczniki morfologiczne.

Program: brak.

1st International Conference Exhibition of the Heritage Items

28–30 września 2022, Dubrownik (Chorwacja).

Konferencja zorganizowana przez dubrownickie biblioteki i Bibliotekę Naukową w Dubrowniku poświęcona była najlepszym praktykom w zakresie zrównoważonej ochrony zapobiegawczej i podejścia do zarządzania ryzykiem w zakresie opieki nad kolekcją przed, w trakcie i po wystawie. Wykorzystywanie najnowszych technologii i pomysłów może znacząco wpływać na poprawę jakości doświadczeń osób odwiedzających wystawy, przy jednoczesnym przestrzeganiu odpowiednich warunków do zachowania artefaktów. Sesje przeznaczone były dla kuratorów, projektantów wystaw, konserwatorów, bibliotekarzy, archiwistów, pracowników ochrony i innych osób zajmujących się planowaniem, projektowaniem i instalacją wystaw w instytucjach kultury.

Program: brak.

Międzynarodowa konferencja: Standardy konserwatorskie jako kryterium działań w ochronie zabytków prowadzonych przez muzea na wolnym powietrzu w Polsce

4–5 października 2022, Ciechanowiec

Organizatorzy konferencji to Narodowy Instytut Dziedzictwa oraz Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu pod patronatem Narodowego

Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów oraz Stowarzyszenia Muzeów na Wolnym Powietrzu w Polsce. Historia Narodowego Instytutu Dziedzictwa i dzieje Muzeum Rolnictwa w Ciechanowcu splatają się od ponad pół wieku. 60-lecie obu instytucji stało się okazją do wspólnej organizacji konferencji poświęconej standaryzacji prac konserwatorskich obiektów zabytkowych znajdujących się na wolnym powietrzu w Polsce.

Program: https://nid.pl/wp-content/uploads/2022/09/Ciechanowiec_program-konferencji.pdf [dostęp: 14.11.2022].

X Międzynarodowa Konferencja Konserwatorska: Problemy muzeów związane z zachowaniem i konserwacją zbiorów

5-7 października 2022, Szreniawa

Kolejna konferencja zorganizowana przez Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywcze w Szreniawie przy wsparciu Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów. Coroczne konferencje służyc mają wymianie poglądów oraz realizacji podstawowego zadania muzeów, czyli zachowywania dziedzictwa różnych obszarów przeszłości, zarówno materialnego, jak i niematerialnego. Każdy obiekt przeszłości wymaga indywidualnego podejścia konserwatorskiego, a systemowa opieka to zadanie całego środowiska osób związanych z ochroną zabytków.

Wystąpienia podzielone zostały na 4 bloki tematyczne:

- I. Organizacja i zarządzanie konserwacją w muzeach.
- II. Zagadnienia konserwatorskie związane z obiektami wykonanymi z materii organicznej i nieorganicznej oraz problematyka konserwatorska obiektów eksponowanych na wolnym powietrzu.
- III. Konserwacja obiektów wielkogabarytowych i przewidzianych do uruchamiania: zachowanie, konserwacja i eksploatacja muzealna.
- IV. Nowe technologie w służbie konserwacji.

Program: <http://konferencja.muzeum-szreniawa.pl/programy/> [dostęp: 15.11.2022].

— Konferencja naukowa: **Przyszłość Przeszłości – Innowacyjne Badania i Ochrona Dziedzictwa Kulturowego**

10–14 października 2022, Toruń

Konferencja towarzyszyła otwarciu Centrum Badań i Konserwacji Dziedzictwa Kulturowego. Wśród zorganizowanych specjalistycznych paneli tematycznych wymienić należy: badania materiałoznawcze obiektów historycznych (wśród nich techniki analityczne oraz obrazowania), techniki laserowe wykorzystywane w konserwacji, innowacyjne metodyki postępowania konserwatorskiego, zagadnienia konserwacji sztuki dawnej, nowoczesnej i współczesnej, badania architektury zabytkowej, skanowanie 3D, naukową ocenę skuteczności zabiegów konserwatorskich.

Program: brak.

— **IX Congreso Ciencia y Arte**

17–19 października 2022, Madryt (Hiszpania)

Spotkanie dotyczyło wkładu badań naukowych prowadzonych na całym świecie w ochronę i restaurację dóbr kultury. Nie ulega wątpliwości, jak ważne jest powoływanie na skalę międzynarodową centrów grup ekspertów w dziedzinach naukowych i technicznych w celu wspierania i rozwijania ochrony dziedzictwa kulturowego. Współdziałanie ośrodków ochrony zabytków z ekspertami z odpowiednich dziedzin powinno stanowić stały element współpracy. Ta idea doprowadziła do pojawienia się i uznania dyscypliny, która jest już profesjonalnie skonsolidowana we wszystkich krajach zaangażowanych w ochronę dziedzictwa historycznego: Heritage Science.

Program: <https://www.circulobellasartes.com/congreso-ciencia-arte/> [dostęp: 15.11.2022].

— Ogólnopolska konferencja naukowa: **Wyjątkowe badania, odkrycia i realizacje konserwatorskie ostatnich lat**
20–21 października 2022, Toruń

Konferencja związana z 40-leciem powstania Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków. Jej organizatorem był Zarząd Główny Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków oraz Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa w Toruniu. Tematyka konferencji była niezwykle bogata: od omówienia miejsca etyki w dziedzinie ochrony dziedzictwa sztuk wizualnych, roli archiwów w pracy konserwatora czy zastosowania kamery hiperspektralnej w badaniach, aż po relację z konkretnych zadań konserwatorskich, jak np. rewaloryzacji zespołu pałacowo-parkowego w Nawrze lub budynku dawnego klasztoru ss. Magdalenek w Szprotawie, odkrycia, konserwacji i rekonstrukcji łodzi słowiańskiej P-2 z Zatoki Puckiej, ratowania kolegiaty NMP w Wiślicy czy badań i konserwacji Ołtarza Wita Stwosza.

Program: http://www.szk.pl/skz_files/news/news_2022.php [dostęp: 15.11.2022].

— Konferencja naukowa: **Wokół zagadnień warsztatu artysty: malarza, rzeźbiarza, architekta... Cykl III**
7–8 listopada 2022, Toruń

Celem konferencji jest integracja środowisk historyków sztuki, konserwatorów zabytków i artystów, a także badaczy reprezentujących nauki ścisłe w celu odtworzenia obrazu warsztatu i pracowni artysty. Szczególną uwagę poświęcono następującym zagadnieniom: materiały i techniki artystyczne, ewolucja procesu twórczego i realizacji dzieła, organizacja pracy, urządzenie pracowni i akcesoria niezbędne w procesie twórczym, charakterystyka konkretnych warsztatów, traktaty artystyczne a praktyka artystyczna.

Program: brak.

— Międzynarodowa konferencja naukowa: „**Explicitus est liber**”. **Dziedzictwo sztuki drukarskiej do roku 1800**

17–18 listopada 2022, Kraków

Konferencja naukowa zorganizowana przez Bibliotekę Naukową Państwowej Akademii Umiejętności i Państwową Akademię Nauk w Krakowie, pod patronatem Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Ze względu na interdyscyplinarny charakter w spotkaniu wzięło udział szerokie grono badaczy z różnych dziedzin i dyscyplin naukowych oraz dziedzin kultury – m.in. historyków, historyków sztuki, bibliologów, bibliotekarzy, archiwistów i muzealników. Obrady skupione były wokół zagadnień tworzenia, gromadzenia, opracowania, przechowywania, zabezpieczania, konserwacji i udostępniania zbiorów starodrucznych (zarówno w formie tradycyjnej, jak i zdigitalizowanej) oraz fenomenu pierwszych druków i księgozbiorów, ich dostępności i wykorzystywania. Z dziedziny technicznej produkcji omawiane były np. oficyny, papiernie, gisernie, mecenasi, problematyka tegumentologiczna i cenzorska. Część poruszanych zagadnień dotyczyła tematyki szczególnie interesującej odbiorców – zakupów, tworzenia katalogów, społecznych i edukacyjnych aspektów upowszechnienia druku, właścicieli i znaków własnościowych, kolekcji, bibliotek historycznych i tzw. życia książki.

Spotkanie stało się okazją do dyskusji na temat współczesnego statusu starych druków – od postulatu zmiany cezurę czasowej po funkcjonowanie najstarszych wydawnictw na rynku antykwarycznym.

Program: <http://biblioteka.pau.krakow.pl/explicitus-est-liber/ksiega-abstraktow> [dostęp: 15.11.2022].

— Konferencja naukowa: **Zbiory biblioteczne w instytucjach kościelnych**

23–25 listopada 2022, Warszawa

Organizatorami wydarzenia były Biblioteka Narodowa, Rada ds. Kultury i Ochrony Dziedzictwa Kulturowego Konferencji Episkopatu Polski oraz Federacja Bibliotek Kościelnych „Fides”. Naukowcy i praktycy mieli okazję

wymienić się doświadczeniami w opiece nad zbiorami bibliotecznymi w instytucjach kościelnych – ich gromadzeniu, katalogowaniu, przechowywaniu, digitalizacji i udostępnianiu. Konferencja posłużyła rozpoznaniu i omówieniu dobrych praktyk, a także dyskusji nad wyzwaniami, z którymi mierzą się opiekunowie i badacze zbiorów.

Wykładom towarzyszyły warsztaty z zakresu konserwacji, digitalizacji i katalogowania.

Tematyka konferencji dotyczyła następujących zagadnień:

- najcenniejsze kościelne zbiory biblioteczne,
- badania nad zbiorami kościelnymi – studia przypadków,
- digitalizacja i udostępnianie zbiorów kościelnych – współczesne wyzwania,
- konserwacja zbiorów kościelnych – praktyczne aspekty,
- katalogowanie zbiorów kościelnych – przepisy, standardy i praktyka,
- kwalifikacja zbiorów kościelnych do Narodowego Zasobu Bibliotecznego,
- straty wojenne zbiorów kościelnych,
- działalność bibliotek kościelnych i współpraca z innymi bibliotekami,
- funkcjonowanie bibliotek kościelnych na przestrzeni wieków,
- inne studia przypadków.

Program: <https://www.bn.org.pl/index.php/projekty/zbiory-biblioteczne-w-instytucjach-koscielnych---konferencja-naukowa/program> [dostęp: 15.11.2022].

— Konferencja naukowa: **Textus et pictura, cykl IV**

Średniowieczny kodeks rękopiśmienny w aspekcie historycznego trwania

24–25 listopada 2022, Toruń

W trakcie konferencji przedstawiono wyniki badań kodeksów i inkunabułów uzyskane przez przedstawicieli różnych dyscyplin – historyków i historyków sztuki, bibliologów, kodykologów, filologów i paleografów, konserwatorów za- bytków. Prezentowane referaty, komunikaty i postery – porządkowane w bloki:

Liber, Textus, Pictura, Musica – poświęcone były księgom średniowiecznym w różnych kontekstach badawczych.

Tematem przewodnim konferencji było użytkowanie oraz „drugie życie” średniowiecznej spuścizny rękopiśmiennej (po jej wyjściu z obiegu czytelniczego). Omówiono tematy:

1. historycznego uzusu średniowiecznych kodeksów w czasach dawnych (zwłaszcza: fizycznych śladów użytkowania, przekształceń struktury i opraw, uzupełnień i aktualizacji treści oraz dekoracji);
2. nowoczesne i współczesne dzieje średniowiecznych kodeksów jako przedmiotów kolekcjonerskich, części zasobów bibliotecznych, obiektów w zbiorach muzealnych i kościelnych itp.;
3. obecnego stanu zachowania, ochrony, zabezpieczenia i współczesnych działań konserwatorskich.

Program: brak.

LXX Ogólnopolska sesja Stowarzyszenia Historyków Sztuki: O współpracy konserwatorów i historyków sztuki

24–25 listopada 2022, Kraków

Konferencja była doroczną sesją naukową zorganizowaną we współpracy Krakowskiego Oddziału SHS z Wydziałem Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie.

Temat konferencji nie był dotychczas podejmowany jako przedmiot osobnego zainteresowania obu tych profesji. Potrzebę dyskusji o kondycji spuścizny dziejowej i udziału konserwatorów w jej zachowaniu wyjątkowo mocno i wyraźnie widać na gruncie krakowskim.

Przedmiotem rozważań były zarówno kwestie natury ogólnej, doktrynalne, jak i bardziej szczegółowe, zogniskowane wokół następujących zagadnień:

- zabytek w kontekście materialnym i niematerialnym,
- potrzeba, skala i granice badań, popełniane błędy,
- dopuszczalna ingerencja: odwracalność, uzupełnienie, rekonstrukcja, walory artystyczne,

- bezpośredni kontakt studentów z obiektami w procesie kształcenia: dostępność, praktyki, ćwiczenia, a także wspólne praktyki obu profesji.

Program: http://shskrakow.pl/wp-content/uploads/2022/11/Program-SHS-2022_.pdf [dostęp: 15.11.2022].

XXII konferencja: Analiza chemiczna w ochronie zabytków

1–2 grudnia 2022, Warszawa

Coroczna konferencja AChOZ Uniwersytetu Warszawskiego, która wpisała się na stałe w kalendarz naukowy wielu instytucji związanych z ochroną zabytków. Od ponad 20 lat jest to forum wymiany doświadczeń naukowych, ale także miejsce spotkań przedstawicieli środowisk zajmujących się podobnymi zagadnieniami naukowymi, stwarzające dogodną przestrzeń prezentowania nowych rozwiązań technicznych, jakie można z powodzeniem zastosować w tym specyficznym obszarze badawczym. Tegoroczną konferencję otworzyły wykłady: *Nonlinear optical microscopy for characterization of cultural heritage materials* prof. Marii Castillejo z Instituto de Química Física Rocasolano (CSIC, Madryt) oraz *Tajemnica XVI-wiecznej gramatyki hebrajskiej: fragmenty XI-wiecznego psalterza w badaniach filologicznych i fizykochemicznych* prof. Moniki Opalińskiej z Instytutu Anglistyki UW i prof. Piotra Targowskiego z Instytutu Fizyki UMK.

Badania zabytkowych obiektów mają szczególny charakter. W każdym wykładzie i prowadzonej dyskusji przebiła zatem, poza szczegółami technicznymi, dbałość o zachowanie spójności fizycznej i długoterminowe szacowanie wpływu prowadzonych pomiarów na trwałość badanych obiektów.

Program: <http://analizazabytkow.pl/> [dostęp: 15.11.2022].

— Warsztaty: Przygotowania na wypadek wystąpienia nagłych zagrożeń dla zbiorów bibliotecznych i archiwalnych – praktyczne aspekty

12 grudnia 2022 Biblioteka Narodowa, Warszawa

Spotkanie zorganizowane zostało przez Bibliotekę Narodową przy wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Biura Dyrektora Generalnego. Szkolenie było skierowane przede wszystkim do osób odpowiadających za bezpieczeństwo zbiorów bibliotecznych i archiwalnych. W trakcie warsztatów eksperci Polskiego Komitetu Błękitnej Tarczy, specjaliści w zakresie bezpieczeństwa zbiorów oraz konserwatorzy omówili różnorodne aspekty szeroko rozumianej ochrony zbiorów bibliotecznych i archiwalnych na wypadek zagrożeń.

Informacje: <https://bn.org.pl/aktualnosci/4783-warsztaty-przygotowania-na-wypadek-wystapienia-naglych-zagrozen-dla-zbiorow-bibliotecznych-i-archiwalnych---praktyczne-aspekty.htm> dostęp: [15.12.2022].